

**Informacja do BIP o wynikach kontroli prawidłowości Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej
Białochowo 91, 86-318 Rogóźno**

sporządzona w oparciu o Ustawę z dnia 6.09.2001 r. o dostępie do informacji publicznej (Dz.U. z 2016 r. poz. 1764) art. 4 ust.1 pkt 1 w związku z art. 6 ust. 1 pkt 4 ppkt a

I. Cel kontroli:

Ocena działalności jednostki w zakresie przestrzegania standardu usług, opieki i wychowania, przestrzegania praw dziecka oraz spełniania wymaganych kwalifikacji przez osoby pracujące z dziećmi.

II. Czas przeprowadzenia kontroli: w dniach 19, 21, 23, 28 i 29 czerwca 2017 r.

A. Stan organizacyjny - prawny jednostki kontrolowanej:

Placówka funkcjonuje na podstawie Statutu Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Białochowie przyjętego Uchwałą Nr XIII/30/2012 Rady Powiatu Grudziądzkiego z dnia 26 września 2012 r. w sprawie przyjęcia Statutu POW w Białochowie. Zgodnie z zapisem Statutu placówka jest placówką opiekuńczo-wychowawczą typu socjalizacyjnego z możliwością łączenia zadań placówki typu interwencyjnego i specjalistyczno-terapeutycznego, Placówka posiada Regulamin Organizacyjny przyjęty Uchwałą Nr 39/49/2012 Zarządu Powiatu Grudziądzkiego z dnia 15 października 2012 r., zmieniony Uchwałą Nr 24/5/2016 Zarządu Powiatu Grudziądzkiego z dnia 26 stycznia 2016 r. Regulamin Organizacyjny określa cele i zadania placówki, zasady funkcjonowania, szczegółowy zakres zadań dla poszczególnych pracowników oraz zasady kierowania i zarządzania Placówką. Placówka funkcjonuje na podstawie zezwolenia wydanego przez Wojewodę Kujawsko-Pomorskiego: Decyzja Nr WPS.IX.9423.7.2012.BG z dnia 5.11.2012 r. Średnie miesięczne wydatki przeznaczone na utrzymanie dziecka w placówce w 2016 r. wynosiły 3.712, 48 zł, a 3.628,07 zł w 2017 r.

B. Standard usług świadczonych przez placówkę:

Placówka usytuowana jest w obiekcie zabytkowym we wsi Białochowo i zajmuje obszar 4,75 ha. Budynek otacza zrewaloryzowany park posiadający 11 zabytków przyrody. Teren wokół pałacu został dobrze zagospodarowany

i przeznaczony jest do zajęć rekreacyjno – sportowych: boisko do gry w piłkę nożną, plac zabaw dla najmłodszych z piaskownicą, huśtawkami i zjeżdżalnią, miejsce na grilla. W budynku znajdują się pokoje mieszkalne

dla wychowanków 2, 3, 4 i 5-osobowe, na każdym piętrze: łazienki, miejsce do nauki, miejsce do przygotowania posiłków oraz wspólna przestrzeń mieszkalna, w której można spożywać posiłki, stanowiąca miejsce spotkań i wypoczynku. Na parterze mieści się duża świetlica, w której odbywają się wszystkie ważne spotkania, uroczystości. W zakresie warunków socjalno-bytowych stwierdzono, iż placówka posiada wszystkie pomieszczenia zgodnie ze standardem określonym w § 18 ust. 3 rozporządzenia MPiPS z dnia 22 grudnia 2011 r. w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej (Dz.U. z 2011 r., Nr 292 poz. 1720). Łazienki na II piętrze wymagają odświeżenia w kabinach prysznicowych, z uwagi na odpadającą farbę oraz znaczne zagrzybenie. Z informacji uzyskanych od Dyrektora wynika, iż prace w tym zakresie zostaną przeprowadzone w okresie letnim, kiedy wychowankowie będą przebywać na wypoczynku poza placówką.

W związku z koniecznością osiągnięcia przez placówki standardu w zakresie liczby wychowanków w placówce do 14 wychowanków do dnia 31.12.2020 r., kontrolujący otrzymali informację, iż powiat przewiduje likwidację placówki z uwagi na brak możliwości jej reorganizacji.

C. Zabezpieczenie standardu opieki i wychowania w placówce:

1. Placówka zapewnia wyżywienie dostosowane do potrzeb rozwojowych, kulturowych, religijnych oraz stanu zdrowia wychowanków. Jadłospisy ustalane są przez intendenta, kucharkę w porozumieniu z Panią Dyrektorem w systemie tzw. dekadowym (na 10 dni) i uwzględniają preferencje żywieniowe dzieci. Śniadanie oraz obiad wychowankowie spożywają w jadalni połączonej z kuchnią tzw. wydawką. Natomiast kolację dzieci spożywają w swoich grupach. Wychowankowie mają dostęp do produktów żywnościowych całodobowo, a także zapewnione II śniadanie do szkoły. Ponadto, dzieci mają przydzielone dyżury porządkowe, w swoich grupach, które obejmują przygotowanie oraz posprzątanie po kolacji. Wychowankowie mają możliwość samodzielnego przygotowania potraw, ciast i deserów, po uprzednim zgłoszeniu wychowawcy i złożeniu zapotrzebowania na produkty w kuchni. Na dzień kontroli żaden wychowanek nie wymagał diety specjalistycznej. Wszyscy wychowankowie zadowoleni są z jakości i ilości wyżywienia w placówce, co potwierdziła rozmowa przeprowadzona przez inspektorów kontrolujących placówkę. Zgodnie z Zarządzeniem nr 2/2017 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej

w Białochowie z dnia 02.01.2017 r. w sprawie ustalenia dziennej stawki żywieniowej dla wychowanków w roku 2017 r. średnia kwota dziennej stawki żywieniowej na jednego wychowanka wynosi 12 zł. (w 2016 r. stawka wynosiła - 10 zł).

2. Wychowankowie mają zapewniony dostęp do opieki zdrowotnej, zaopatrzenia w produkty lecznicze i wyroby medyczne. Podstawową opiekę zdrowotną zapewnia Zakład Opieki Zdrowotnej Gminy Grudziądz oraz Wiejski Ośrodek Zdrowia Mokre 38, 86-302 Mokre. Ponadto, stosownie do zdiagnozowanych potrzeb, dzieci objęte są specjalistyczną opieką, Wizyty lekarskie wychowanków są realizowane przez wychowawców, specjalistów. Sporadycznie przy udziale opiekunów prawnych. Dokumentacja medyczna wychowanków jest przechowywana w teczkach wychowanków, w której znajdują się: książeczki zdrowia, wypisy ze szpitali, informacje od lekarzy, zgody opiekuna prawnego na leczenie szpitalne i operacyjne. Ponadto prowadzone są listy, na których wychowawcy na bieżąco wpisują nazwy leku, dawkę leku, nazwisko podającego, datę podania oraz godzinę podania.

3. Zaopatrzenie w odzież, obuwie, bieliznę i inne potrzeby osobistego użytku, w tym środki higieny osobistej – stosownie do wieku i indywidualnych potrzeb, bez zastrzeżeń (co potwierdziła rozmowa przeprowadzona z wychowankami). W powyższym zakresie obowiązuje Zarządzenie Nr 10/2016 r. z dnia 16.12.2016 r. Wyposażenie w środki higieny osobistej bez zastrzeżeń, dzieci potwierdziły dostateczne zaopatrzenie w mydło, szampon, dezodoranty, szczoteczki do zębów, pasty do zębów, gąbki do ciała itp.

4. Każde dziecko, zgodnie z § 18 ust. 1 pkt 8 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, otrzymuje kwotę pieniężną do własnego dysponowania. Kwota ta jest zróżnicowana zgodnie z Zarządzeniem Nr 1/2017 Dyrektora Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Białochowie z dnia 04.01.2017 r. w sprawie wysokości kwoty własnego dysponowania przez wychowanka placówki i wynosi od 15 zł do 30 zł (w roku 2016 od 11 do 21 zł). Wychowankowie osobiście odbierają swoje kieszonkowe od wychowawcy i potwierdzają odbiór własnym podpisem. Kieszonkowe przyznane dla wychowanków przebywających w MOW i SOW przesyłane są do miejsca pobytu dziecka

5. Na podstawie analizy wybranych teczek wychowanków ustalono, iż dla każdego dziecka prowadzona jest teczka osobowa zawierająca wszystkie wskazane w obowiązujących przepisach elementy.

6. W placówce zatrudniony jest psycholog p. [REDAKTOWANE] w wymiarze 1 etat od dnia 1 września 2014 r. Psycholog pełni dyżur w placówce codziennie w godzinach: poniedziałek i czwartek 8.00-15.00, wtorek 8-18, środa i piątek 8-16. Psycholog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności i planem pracy. Na podstawie badanej dokumentacji ustalono, iż psycholog sporządza: diagnozę psychofizyczną, arkusze badań i obserwacji psychologicznych, Karty udziału w zajęciach z opisem ich przebiegu oraz prowadzi Dziennik zajęć psychologa na rok szkolny i opracowuje Programy terapeutyczne dla dzieci dopasowane do aktualnych potrzeb. Diagnoza psychofizyczna sporządzana jest zgodnie z zapisem § 14 ust. 1 w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej, niezwłocznie po przyjęciu dziecka do placówki. Na podstawie analizy dokumentacji stwierdzono, iż w okresie objętym kontrolą psycholog przeprowadzał badania diagnostyczne, korzystając z narzędzi badawczych, takich jak m.in: Dziecięca Skala Rozwojowa DSR, Skala Dojrzałości Umysłowej Columbia, Test Niedokończonych Zdań Rottera RISB, Test Matryc Rawena, Test Pamięci Wzrokowej Bentona Wykaz metod badawczych i narzędzi pracy w załączeniu. Psycholog prowadzi zajęcia indywidualne dla 20 dzieci. Zajęcia dostosowane są do potrzeb, deficytów dziecka. Powyższe zajęcia ukierunkowane są na omawianie relacji interpersonalnych, kształtowanie norm społecznych, psychoedukację, wsparcie emocjonalne, stymulację poznawczą, pracę nad wzrostem samooceny, stymulację rozwoju dziecka. Realizowane czynności odnotowywane są w kartach udziału oraz w dziennikach zajęć.

7. W placówce zatrudniony jest od dnia 1 stycznia 1999 r. na pełen etat pedagog p. [REDAKTOWANE] która pełni dyżury w placówce we wszystkie dni tygodnia: poniedziałki 8-15, wtorki 8-16, środy 8-18, czwartki 8-16, piątek 8-15. Ponadto raz w miesiącu we wtorki w godzinach 13-14.30 spotyka się z rodzicami. Pedagog realizuje swoje zadania zgodnie z zakresem czynności oraz planem pracy. Pedagog sporządza wspólnie z psychologiem i pracownikiem socjalnym diagnozy psychofizyczne, prowadzi Arkusze badań i obserwacji pedagogicznych, Karty

udziału w zajęciach prowadzonych przez pedagoga z opisem ich przebiegu oraz prowadzi Dziennik zajęć pedagogicznych. Ponadto, do zakresu działań podejmowanych przez pedagoga podczas pełnienia dyżuru pedagogicznego należą m.in: poradnictwo dla rodziców dzieci przebywających w Placówce, rozpoznawanie sytuacji wychowawczej

i opiekuńczej wychowanka, współdziałanie w sprawach wychowanków z sądami, szkołami, ośrodkami pomocy społecznej, powiatowymi centrami pomocy rodzinie, zakładami pracy i innymi instytucjami, prowadzenie poradnictwa, zajęć dydaktyczno-wyrównawczych, korekcyjnych, zespołowych i indywidualnych, pomoc w rozwiązywaniu problemów wychowawczych i życiowych wychowanka, udział w pracach Stałego Zespołu ds. Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka. Pedagog obecnie pracuje systematycznie z 11 wychowankami oraz prowadzi zajęcia indywidualne o charakterze dydaktyczno-wyrównawczym, korekcyjno-kompensacyjnym, wspomagającym rozwój. Zajęcia są dostosowane do zdiagnozowanych indywidualnych potrzeb dziecka.

8. W placówce zatrudniony jest pracownik socjalny p. [REDAKTOWANE] (1etat od 1 września 2000 r.). Do zadań pracownika socjalnego należy m.in.: inicjowanie działania niezbędnego do unormowania sytuacji rodzinnej dziecka i umożliwienie mu powrotu do rodziny, Współdziałanie z instytucjami i organizacjami wspierającymi rodzinę i dziecko, rozpoznawanie sytuacji rodzinnej, prawnej i majątkowej dziecka, udział w opracowywaniu indywidualnego planu pracy z dzieckiem, przeprowadzanie wizyt w środowiskach domowych wychowanków. Pracownik socjalny prowadzi następującą dokumentację: informację o wychowanku i jego rodzinie – dla każdego wychowanka, karty kontaktów i współdziałania z rodziną, karty kontaktów i współdziałania z asystentem rodziny i instytucjami, Plan pracy z rodziną wychowanka, Notatki z wizyt w środowisku domowy oraz dokumentację potwierdzającą pracę z usamodzielnianym wychowankiem. Ponadto w 2017 roku wspólnie z pedagogiem [REDAKTOWANE] oraz psychologiem opracował Program edukacyjny dla rodziców wychowanków Placówki Opiekuńczo-Wychowawczej w Białochowie podnoszący kompetencje rodzicielskie. Program ten jest przeznaczony dla rodziców dzieci przebywających w placówce, zainteresowanych zmianą swojej sytuacji rodzinnej i doprowadzenie do powrotu dzieci pod opiekę rodziców. Spotkania w formie zajęć grupowych odbywają się raz w miesiącu.

9. W placówce zatrudniony jest od 27 września 2007 r. w wymiarze 6 godzin tygodniowo logopeda p. [REDAKTOWANE]. W ramach programu pracy z wychowankiem logopeda prowadzi indywidualną terapię logopedyczną i psychomotoryczną poprzez realizowanie m.in. następujących zadań: wypracowane gotowości do uczestnictwa w terapii poprzez ogólne usprawnianie psychomotoryczne dziecka, prowadzenie zajęć o charakterze psychoterapeutycznym, usprawnianie motoryki artykulatorów, ćwiczenia aparatu oddechowego, terapii leksykalnej strony mowy, ćwiczenia słuchu fonematycznego. Do udziału w terapii logopedycznej dzieci kwalifikowane są na podstawie diagnozy objawowej, poszerzonej o interpretację przyczyn utrudnień dziecka w zakresie mowy. W dokumentacji każdego uczestnika terapii znajduje się diagnoza opisowa oraz indywidualny program ćwiczeń.

10. Zaopatrzenie w podręczniki i przybory szkolne - wychowankowie placówki, wyposażeni zostali w książki oraz niezbędne artykuły szkolne. Wychowankowie podczas spotkania potwierdzili pełne zaopatrzenie w zakresie potrzeb szkolnych oraz fakt, iż wychowawcy zapewniają bieżącą pomoc w nauce. Ponadto zapewniony jest dostęp do zajęć wychowawczych, kompensacyjnych, terapeutycznych i rewalidacyjnych, o ile takie są wskazania [REDAKTOWANE] dla dziecka. Z zajęć specjalistycznych oraz rozwijających zainteresowania, odbywających się poza placówką aktualnie korzysta 14 wychowanków. Zajęcia dydaktyczne, rewalidacyjno-wychowawcze, logopedyczne, socjoterapeutyczne, psychoedukacyjne, taneczne, muzyczne, sportowe odbywają się w szkołach, do których uczęszczają dzieci, MOW, SOW oraz Centrum Profilaktyki i Uzależnień.

11. W zakresie zapewnienia dzieciom opieki dziennej i nocnej: zespół inspektorów, na podstawie badanej dokumentacji ustalił, iż w placówce w dni nauki szkolnej w godzinach porannych grupa jest pod opieką 2 lub 3 wychowawców. W godzinach 8-14– jeden wychowawca, natomiast w popołudniowych dyżur pełni dwóch lub trzech wychowawców. W godzinach nocnych grupą opiekuje się dwóch wychowawców.

W dni wolne od nauki i dni świąteczne w godzinach 8-15 dyżur pełni dwóch lub trzech wychowawców, pozostałe godziny tak samo jak w dni szkolnej. Powyższe zabezpieczenie opieki jest zgodne z obowiązującym standardem określonym w § 11 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Obchód w godzinach nocnych odnotowywany jest w zeszycie raportów nocnych (w standardzie - § 12 ust. 2 ww. rozporządzenia).

12. W placówce pracę z rodzinami prowadzi głównie pracownik socjalny oraz wychowawcy. Na podstawie badanej dokumentacji oraz rozmowy stwierdzono, iż pracownik socjalny rzetelnie realizuje swoje obowiązki, starając się osobiście, w miejscu zamieszkania wychowanka poznać warunki socjalno-bytowe rodziny oraz motywować rodziców do zmiany stylu życia. Również wychowawcy prezentowali dobrą znajomość sytuacji rodzinnej poszczególnych wychowanków.

13. W Placówce dla każdego wychowanka sporządzana jest:

- Diagnoza psychofizyczna – psycholog, pedagog oraz pracownik socjalny opracowuje *Diagnozę psychofizyczną wychowanka placówki opiekuńczo-wychowawczej*. Dokument zawiera wszystkie elementy wskazane w §14 rozporządzenia w sprawie instytucjonalnej pieczy zastępczej. Diagnoza jest opracowywana niezwłocznie po przyjęciu wychowanka do Placówki. Aktualizacja diagnozy psychofizycznej sporządzana jest według potrzeb, najczęściej około 1 lub 1,5 roku po Diagnozie;
- Karty pobytu uzupełniane są systematycznie przez wychowawców prowadzących. Sporadycznie zdarzają się wpisy lakoniczne, nie odnoszące się do indywidualnego funkcjonowania dziecka np. relacje dziecka z rodzicami i innymi osobami bliskimi opisane słowami „odwiedziny mamy” bez opisu relacji;
- Plan pomocy dziecku (PPD) opracowywany przez wychowawcę kierującego procesem wychowawczym dziecka, plan uwzględnia zdanie dziecka, zawiera działania krótkoterminowe i długoterminowe. Plan modyfikowany jest zgodnie z obowiązującymi przepisami nie rzadziej niż co pół roku. Zgodnie z zapisem § 15 pkt 6 ww. rozporządzenia w przypadku powzięcia informacji o ciąży małoletniej plan pomocy dziecku był zmodyfikowany niezwłocznie po powzięciu tej informacji. PPD opracowywany jest we współpracy z asystentem, o ile został wyznaczony i pracuje z rodziną. Badając dokumentację pod względem

merytorycznym stwierdzono: zaznaczanie w karcie modyfikacyjnej, że cel *nie wymaga modyfikacji*, jednocześnie wpisując nowy cel, brak jednoznacznego określenia celu pracy z dzieckiem, przy jednoczesnym dopisywaniu w tym miejscu różnych działań niezgodnych z zapisem § 15 ust. 3 pkt 2 cyt. rozporządzenia

np. ukończenie szkoły zawodowej, zdobycie zawodu;

- Arkusz badań i obserwacji psychologicznych – zawiera diagnozę wstępną, przeprowadzone badania oraz spostrzeżenia i obserwacje w zakresie zachowania wychowanka;
- Arkusz badań i obserwacji pedagogicznych - Arkusz obserwacji dziecka zawiera spostrzeżenia i obserwacje wynikające z bezpośredniego kontaktu z dzieckiem. Przeprowadzone badania pedagogiczne gromadzone są w teczkach wychowanków;
- Karty udziału w zajęciach prowadzonych przez psychologa, pedagoga lub osobę prowadzącą terapię, z opisem ich przebiegu – dla każdego wychowanka wymagającego specjalistycznego wsparcia, specjaliści (psycholog, pedagog) prowadzą karty udziału w zajęciach zawierające opis zdiagnozowanych deficytów i potrzeb dziecka oraz planowanym zakresie oddziaływań. Karta zawiera daty i informacje o przebiegu zajęć oraz uwagi i spostrzeżenia.

14. Prawidłowo prowadzona jest księga ewidencji wychowanków (od 01.01.1999 r.)

15. W placówce funkcjonuje Zespół do Spraw Okresowej Oceny Sytuacji Dziecka (zwany dalej Zespołem). W posiedzeniach Zespołu uczestniczą: Dyrektor placówki, wychowawcy, psycholog, pedagog, pracownik socjalny. Zapraszani są również przedstawiciele organizatora rodzinnej pieczy zastępczej (według właściwości pochodzenia dziecka), ośrodka pomocy społecznej, ośrodka adopcyjnego, asystenci rodzinni oraz rodzice dzieci. Zespół dokonuje okresowej oceny sytuacji dziecka w miarę potrzeb nie rzadziej niż co pół roku. Po dokonaniu okresowej oceny sytuacji dziecka Zespół formułuje na piśmie wnioski, który dotyczy zasadności dalszego pobytu dziecka w placówce i przesyła go do sądu. Dyrektor Placówki właściwie realizuje ustawowy obowiązek z art. 100 ust. 4a ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (Dz.U. z 2017 r. poz.697 z późn.zm.)

D. Przestrzeganie praw dziecka.

W trakcie kontroli przeprowadzono rozmowy z wychowankami w celu ustalenia, czy placówka przestrzega praw dziecka. Na tej podstawie, a także na podstawie obserwacji dzieci i badanej dokumentacji ustalono:

- Prawidłowy dostęp do nauki, wszystkie dzieci objęte obowiązkiem szkolnym zostały wyposażone w książki i niezbędne artykuły szkolne, w ocenie dzieci na bieżąco uzupełniane są braki w tym zakresie, wychowawcy utrzymują stały kontakt ze szkołami, dzieci zawsze mogą liczyć na pomoc w nauce. Pomocy w nauce udzielają wychowawcy dyżurujący, pedagog oraz logopeda.
- Dzieci uczestniczą w placówce w zajęciach plastycznych, sportowych, kulinarnych, tanecznych oraz technicznych. Właściwy dostęp do kultury, rozwoju i wypoczynku – organizowane są wyjazdy do kina, miasta, basen, lodowisko.
- Dzieci podczas rozmowy potwierdziły, że mogą spotykać się z bliskimi osobami na terenie placówki i poza nią, kontaktować się telefonicznie z rodziną. W Placówce jest dostępny telefon stacjonarny. Starsze dzieci (powyżej 13 r.ż.) przeważnie posiadają własne telefony komórkowe. Wychowawcy – w ocenie dzieci – wykazują prawidłowe zainteresowanie ich problemami, zawsze służą pomocą i wsparciem. Przestrzegają również zasadę dyskrecji w sprawach osobistych.
- W zakresie ochrony przed poniżającym traktowaniem i karaniem – podczas czynności kontrolnych nie zaobserwowano poniżającego traktowania wychowanków
- W zakresie zrzeszania się - w placówce nie funkcjonuje samorząd wychowanków. Wszystkie problemy są na bieżąco omawiane, wychowankowie podczas rozmowy nie zgłaszali potrzeby funkcjonowania samorządu.
- Podczas rozmów, wychowankowie zgłosili problem związany z dostępem do internetu na terenie placówki. Dyrektor Placówki złożyła stosowne oświadczenie w tym zakresie.

E. Kwalifikacje osób pracujących w placówce.

W placówce pracuje 10 wychowawców, pracownik socjalny oraz specjaliści – pedagog, psycholog i logopeda. Wszyscy pracownicy posiadają kwalifikacje zgodnie z wymogami określonymi w art. 98 ust. 1 ww. ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. W aktach osobowych osób pracujących z dziećmi znajdują się oświadczenia wynikające z art. 98 ust. 3 pkt 1, 2, 3 ustawy o wspieraniu rodziny.

W wyniku przeprowadzonej kontroli kontrolowaną działalność oceniono pozytywnie z uchybieniami. Działając w oparciu o art. 197 d ust.1 ustawy o wspieraniu rodziny i systemu pieczy zastępczej, wydano odpowiednie zalecenia pokontrolne.

Zespół kontrolny:

Oddział ds. Wspierania Rodziny i Systemu Pieczy Zastępczej
Wydziału Polityki Społecznej

Zatwierdził:

Dyrektor Wydziału Polityki Społecznej